

sentligste formål med indførelsen af en særlig bestemmelse således ikke at tilvejebringe en sådan hjemmel, men at skabe sikkerhed for, at disse børns og unges behov ikke gøres til genstand for restriktive skøn fra Justitsministeriets side. Forslagsstillerne har ment bedst at kunne tilgodese dette formål ved at udforme bestemmelsen således, at den i princippet giver de pågældende mindreårige ansøgere et retskrav på opholdstilladelse.

De faktiske omstændigheder, der kan indicere behovet for særlig omsorg, kan ikke opregnes udtømmende, hvorfor der vil blive tale om en konkret vurdering af, hvorvidt den enkelte ansøger opfylder betingelserne. Det skal imidlertid fremhæves, at indikationerne i den foreslåede § 9, stk. 1, nr. 6, litra a-b er relativt præcist defineret. I de tilfælde, hvor en eller flere af disse er til stede og der som følge heraf foreligger behov for den særlige omsorg, som kun kan ydes gennem tilladelse til ophold i Danmark, skal der meddeles den mindreårige opholdstilladelse. Vedrørende det nærmere indhold af litra a-c samt den generelle forudsætning om, at ansøgeren har behov for særlig omsorg, henvises til bemærkningerne nedenfor.

At der gives retskrav på opholdstilladelse, selv om lovens betingelser herfor rummer skønsmæssige elementer, er da heller ikke nogen nydannelse i udlændingeloven. Således er bestemmelsen i lovens § 7, stk. 2, om de facto-flygtninge udformet med et ganske betydeligt skønspreg, men giver desuagtet ansøgeren retskrav på opholdstilladelse, når de fastsatte betingelser er opfyldt. Dette ses ikke i sig selv at have givet anledning til vanskeligheder ved administrationen af § 7.

Forslagsstillerne er endvidere opmærksom på, at den foreslåede bestemmelse med hensyn til personkredsen adskiller sig fra § 9, stk. 1, i øvrigt. Den bærende systematik i lovens § 9 er imidlertid, hvorvidt der er tale om retskrav eller fakultative bestemmelser, og de enkelte numre i § 9, stk. 1, henholdsvis stk. 2, er i forvejen ganske forskelligartede. I overensstemmelse hermed har man valgt at indsætte den foreslåede bestemmelse som nr. 6 i § 9, stk. 1.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

»... indrejst... inden sit fyldte 18. år...«: Det fremgår umiddelbart af den foreslåede bestemmelses ordlyd, at reglen som udgangspunkt alene omfatter udlændinge, der på tidspunktet for indreisen til Danmark endnu ikke er fyldt 18 år.

Tidspunktet for indreisen fastlægges som det tidspunkt, hvor udlændingen faktisk ankommer til den danske grænse.

Det forudsættes i øvrigt, at den nugældende praksis med en liberal anvendelse af § 48, stk. 2, i forbindelse med personer, der uden ledsagere ved ankomsten til Danmark anfører at være mindreårige, oprettholdes. Det er herved navnlig tillagt betydning, at afvisning kun finder sted, hvis udlændingen udsendes til et land, hvor den pågældende har nær familie eller i øvrigt allerede har opnået opholdstilladelse, samt at indrejse og adgang til den danske asylprocedure under alle omstændigheder umiddelbart tillades i de situationer, hvor en evt. afgørelse af spørgsmålet om afvisning vil kræve undersøgelser om rejserute m.v. ud over, hvad de danske myndigheder inden for ganske kort tid kan fuldføre. Der er i denne sammenhæng i særdeleshed lagt vægt på at undgå, at mindreårige i evt. afvisningsposition i en periode må afvente myndighedernes uafsluttede undersøgelser. Bestemmelsens karakter af et egentligt retskrav taler endvidere med betydelig styrke for en tillempt anvendelse af afvisningsreglen i § 48, stk. 2.

Forslagsstillerne er bekendt med den bestående praksis, hvorefter Direktoratet for Udlændinge meddeler opholdstilladelse til visse mindreårige, uledsagede børn under 15 år efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, og – ud fra et skøn angående den pågældendes modenhed – til visse mindreårige, der er fyldt 15 år. Direktoratets praksis skåner den mindreårige, ikke kun for de vanskeligheder, tilbagesendelse vil frembyde, men tillige for asylproceduren, der trods hensyntagen til alder og udvikling kan opfattes som særligt belastende. Forslagsstillerne forudsætter, at der ikke sker nogen ændringer i denne praksis, dog således, at opholdstilladelse gives med henblik på varigt ophold, hvilket der efter udlændingebekendtgørelsens § 22, stk. 2, er hjemmel til.

»... uden for de i § 7, stk. 1 og 2, nævnte tilfælde...«: Formuleringen viser, at opholdstilladelse efter den her foreslåede bestemmelse – ligesom tilfældet er med reglen i § 9, stk. 2, nr. 2 – er subsidiær i forhold til § 7 og dermed først kan søges, når asylproceduren er udtømt. Dette er for så vidt et brud med den nugældende praksis.

Sigtet med den nye ordning er flerstrengt:

- a) Ordningen vil tjene til at værne om respekten for asylinstituttet ved at sikre, at også mindreårige, der har behov for beskyttelse og opfylder betingelserne for tildeling af asyl, formelt anerkendes som flygtninge og opnår opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.